

PC-9105/N

L-28/2110

PSYCHOLOGICAL PERSPECTIVE IN EDUCATION-II

(Semester-I)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Discuss nature and importance of Educational Psychology.
- II. Explain principles of Growth and Development.
- III. Describe characteristics of emotional and social development in Adolescents.
- IV. What are the roles of different cultures in development of Adolescents? (10×2=20)

SECTION—B

- V. Explain inter and intra individual differences.

- VI. Discuss Gardner's Theory of Intelligence.
- VII. Describe process and factors effecting learning of an individual.
- VIII. Discuss the educational implications of Motivation.
(10×2=20)

SECTION—C
(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on the following :
1. Concept of Education Psychology.
 2. Influence of Heredity on growth and development of a child.
 3. Problems of Indian adolescents.
 4. Role of community in development of Adolescents.
 5. Impact of Mass Media in development of Adolescents.
 6. Limitations of Intelligence Test.
 7. Define Individual Differences.
 8. Uses of Intelligence Test.
 9. Special needs of slow learners.
 10. Identification of gifted students. (10×3=30)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਵਿਦਿਅਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- III. ਗਭਰੇਟਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵਾਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- IV. ਗਭਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? (10×2=20)

ਭਾਗ—B

- V. ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VI. ਗਾਰਡਨਰ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- VII. ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

VIII. ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅੜਚਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (10×2=20)

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਵਿਦਿਅਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।
2. ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।
3. ਭਾਰਤੀ ਗਭਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।
4. ਗਭਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਮੁਦਾਇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
5. ਗਭਰੇਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਜਨ-ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।
6. ਬੁੱਧੀ ਟੈਸਟ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ।
7. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
8. ਬੁੱਧੀ ਟੈਸਟ ਦੇ ਫਾਇਦੇ।
9. ਸੁਸਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ।
10. ਗੁਣਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ। (10×3=30)